

Беларускі УСХОД

ЖЫВЕ БЕЛАРУСЫ!

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ
ДЭМАКРАТЫЧНАЯ
ГАЗЕТА

● Заснавана ў 1991 годзе ● № 15 (71) ● Пятніца, 22 кастрычніка 1999 г. ● У розніцу кошт 15000 руб.

НАВІНЫ. ПАДЗЕІ. ФАКТЫ

У Беларусі і Калінінградскай вобласці ёсць агульныя інтарэсы

На высокім узроўні прайшоў візіт афіцыйнай дэлегацыі нашай краіны на чале з прэзідэнтам А. Лукашэнкам у Калінінградскую вобласць. Адбыліся перагаворы паміж Аляксандрам Лукашэнкам і губернатарам Калінінградскай вобласці Леанідам Гарбенкам.

У ходзе перагавораў былі абмеркаваны магчымасці выкарыстання калінінградскіх портаў як перавалачных пунктаў для беларускіх грузаў, пытанні, якія датычаць стварэння сумеснага прадпрыемства па здабыванні і перапрацоўцы морепрадуктаў, іншыя праблемы.

Затым адбылася цырымонія падпісання міжурадавага пагаднення аб доўгатэрміновым супрацоўніцтве Калінінградскай вобласці з рэгіёнамі і органамі дзяржаўнага кіравання Беларусі.

У дакуменце асабліва ўвага ўдзяляецца пытанням выкарыстання калінінградскага порта, рыбалоўства і перапрацоўкі рыбы.

Прадугледжваецца таксама развіццё гандлёва-эканамічных адносін у прамысловасці, сельскай гаспадарцы, транспарце і іншых сферах.

Тэрэза ХАЮЦІНА, БЕЛТА.

Абдзіралаўка па-буйному

Новым Указам Аляксандра Лукашэнкі павялічыў на 10% аб'ёмы валюткай выручкі, якую суб'екты гаспадарання мусяць у абавязковым парадку здаваць на беларускай валютна-фондавай біржы. Нагадаю, дагэтуль прадпрыемствы краіны паводле Указа двухгадовай даўнасці рэалізавалі 30% валюты. Абавязковы продаж валюты ажыццяўляецца тут паводле правілаў, якія не маюць нічога агульнага са свабодным грашовым рынкам. Сёння, напрыклад, на валютна-фондавай біржы прадпрыемствы мусілі здаваць дзяржаве валюту па курсе 296000, у той час як на чорным рынку даляры ўжо прадаюць па 575000 беларускіх рублёў.

Бастуюць і патрабуюць ад улад

Прадпрымальнікі г. Гродна правялі папярэднюю ак-

цыю. Большасць тых, хто гандлюе на рэчавым рынку "Паўднёвы" і Цэнтральным рынку, на адзін дзень спынілі гандаль. Яны запатрабавалі ад Уладаў пачаць рэальныя перамовы з прадстаўнікамі свабодных прафсаюзаў прадпрымальнікаў, адмены некаторых пунктаў прэзідэнцкага дэкрэту N14, прыняцця ў поўным аб'ёме праекту, прапанаванага прадстаўнікамі свабодных прафсаюзаў прадпрымальнікаў, а таксама спынення крымінальнага пераследу прадпрымальнікаў за паўторныя дробныя правапарушэнні, адмены абавязковай сертыфікацыі і гігіенічнай рэгістрацыі дробных партый асобных тавараў.

Выказваліся і іншыя патрабаванні.

Алесь ЛАЗОЎСКІ.

Новае змяншэнне беларускамоўных першакласнікаў

Зместа абяцанага павелічэння на 9 беларускамоўных першых класаў сёлета ў Менску стала іх яшчэ на 1 меней, чым летас. Усяго 689 хлопчыкаў ды дзяўчынак пачалі спасцігаць азы навукі на роднай мове. Лідзіруе тут, як і ў папярэднія гады, Савецкі раён сталіцы, у якім па-беларуску ня вучыцца ніводзін першакласнік, ніводзін другакласнік, ніводзін дзевяцікласнік. Ніводнага беларускамоўнага старшакласніка няма ў Цэнтральным раёне сталіцы, які займае другі радок у гэтым сумніўным лідэрстве. Гэткім чынам сёлета ў сталіцы краіны па-беларуску вучыцца 23797 хлопчыкаў ды дзяўчынак, што складае ўсяго 10,5% ад усіх мінскіх школьнікаў. Летась іх было 11%, пазалетась — 13,9%.

Як бачым, сітуацыя, якая ўзнікла ў сістэме нацыянальнай асветы пасля рэфэрэндуму 1995 г., мае тэндэнцыю на выцясненне роднай мовы са школ сталіцы. Не цяжка падлічыць, што пры такіх тэмпах праз некалькі гадоў у Мінску не застанецца ніводнага дзіцяці, якое будзе вучыцца на мове тытульнай нацыі. На сталіцу, як вядома, раўняюцца астатнія рэгіёны краіны.

Валянціна АКСАК

Вёска губляе людзей?

Паводле даных Міністэрства статystыкі і аналізу з 1990 г. і да пачатку 1999 года колькасць працуючых грамадзян у краіне скарацілася з 5 мільёнаў 150,8 тыс. да 4 мільёнаў 416,6 тыс. чалавек.

Пры гэтым найбольш адчувальныя страты панесла за гэты час сельская гаспадарка: тут колькасць занятых зменшылася амаль на 290 тыс. чалавек.

Адным з фактараў скарачэння занятасці ў айчынным АПК, безумоўна, трэба лічыць змяншэнне агульнай колькасці сельскіх жыхароў з 3 мільёнаў 368,7 тыс. да 3 млн. 19,8 тыс. чалавек. Разам з тым кідаецца ў вочы, што ў перыяд з 1990 па 1999 год на вёсцы стала менш асоб, якія не дасягнулі працаздольнага ўзросту (з 21,4 да 20,6 працэнта ад агульнай колькасці), а таксама асоб працаздольнага ўзросту (346,3 да 46%). У той жа час з 32,3 да 33,4% павялічылася колькасць пенсіянераў.

Сяргей ГРЫБ.

Мільён тон за гады

Беларускі цэментны завод, што запушчаны ў г. Касцюковічы 11 верасня 1996 года, днямі выдаў мільённую тону высокакаснага цэменту, які карыстаецца вялікім попытам у будаўнікоў.

За тры гады дзейнасці Беларускай Цэментнай сталіцы шырокавядомым ва ўсёй краіне і далёка за яе межамі.

Касцюковіцкі цэмент славіцца сваёй якасцю і карыстаецца ў рэспубліцы і за яе межамі вялікай папулярнасцю.

Спажывоцём мільённай тоны прадукцыі Беларускага цэментнага завода стаў завод жалеза-бетонных вырабаў Гомельскай філіі Н 4 ў г. Мазыры.

Віктар БОНДАРАЎ

Дзе будучыня беларускай нацыі?

На сённяшні дзень колькасць памёршых перавышае колькасць нованароджаных па рэспубліцы ў паўтара раза, прычым у сельскай мясцовасці гэты паказчык яшчэ вышэйшы: там памірае людзей у 2-2,5 раза больш, чым нараджаецца.

Трывожыць здароўе дзяцей. Ужо ў падлеткавым узросце колькасць хронічных захворванняў павялічваецца ў 2 разы. Дзяўчыны хварэюць часцей хлопчыкамі. І гэта пры тым, што менавіта на дзяўчынак праз некалькі гадоў ляжа галоўны груз па выношванню дзіцяці.

На ўзроставую групу ад 10 да 14 гадоў прыпадае і найбольшая колькасць дзяцей-інвалідаў. На першым месцы ў струк-

Вось які у нас ураджай.

Фота В.Бысава

туры дзіцячай інваліднасці сталяць хваробы нервовай сістэмы і органаў пачуццяў, на другім — ананамаліі развіцця, на трэцім — псіхічныя расстройствы.

Колькасць жа дзяцей з пагаранічнымі расстройствамі, якія з'яўляюцца "стартавай пляцоўкай" для развіцця самых розных паталогій, павялічылася за апошнія 5 гадоў на 19%.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Партый і сект паменшала

Закончана перарэгістрацыя палітычных партый, прафсаюзаў і іншых грамадскіх аб'яднанняў. Адказ у перарэгістрацыі атрымалі 211 арганізацый (13% ад тых, што падалі заявы на перарэгістрацыю). 3 27 палітычных партый падалі дакументы на перарэгістрацыю ў Мін'юст толькі 19. Двум з іх — Партыі здаровага сэнсу і Хрысціянска-дэмакратычнаму саюзу было адказана ў перарэгістрацыі.

Не зарэгістраваны некаторыя дэструктыўныя секты, як, напрыклад, належачая Царкве Муна студэнцкая асацыяцыя К.А.Р.П. і таварыства "Дыянецыка".

(АіФ).

ПАВАЖАНЫЯ ЧЫТАЧЫ!

Мы працягваем конкурс прыгаворнаў на прыз газеты "Беларускі Усход". На конкурс можна даслаць здымкі жанчын любога ўзросту, жыхарак Магілёўскай, Гомельскай і Віцебскай абласцей.

Прадугледжаны чатыры прызы па ўзроставых групах:

1. Ад 12 да 16 гадоў.
2. Ад 17 да 35 гадоў.
3. Ад 35 да 50 гадоў.
4. Ад 51 года і старэй — без абмежавання.

Здымкі можна суправаджаць прыкладна такім зместам: Каця Барысенка, узрост 20 гадоў, па гараскопу Цялец. Любімы занятак — гатаваць і вязаць.

Можна прозвішча і не называць — толькі імя. Але для газеты асобна (не для друку) павінен быць указаны падрабязны адрас удзельніцы конкурсу.

Прызы будуць уручаны тым жанчынам, па кожнай узроставай групе, здымкаў якіх больш за ўсіх дашлюць чытачы ў рэдакцыю газеты. А рабіць гэта трэба так: калі чытач лічыць, што яму спадабаецца тая ці іншая дзяўчына, жанчына, ён выразае з газеты здымак і ў канверце высылае яго ў рэдакцыю.

Палітыка

ЗАКАНАМЕРНЫ І НЕПАЗБЕЖНЫ ПРАЦЭС

У апошнія некалькі месяцаў у сродках масавай інфармацыі спачатку зрэдку і паціху, а чым далей — усё часцей і гучней луналі чуткі аб рознагалоссях у вярхушцы БНФ, прадракаў раскол у шэрагах гэтай партыі і руху. Відныя дзеячы БНФ спрабавалі не раз заяўляць, што ніякага расколу няма і быць не можа, што проста існуюць нейкія разыходжанні ў поглядах, а гэта дапушчальна і правамерна ў дэмакратычным асяроддзі.

І ўсё ж раскол адбыўся. І гэта заканамерна і непазбежна. Аб гэтым сведчыць гісторыя многіх палітычных цяжэнняў, рухаў і партый. Гэта было і ў гісторыі самай буйной і трывалай партыі — КПСС. Памятаецца раскол РСДРП на большавікоў і меншавікоў? Дык вось, цяперашні раскол у БНФ — паўтарэнне прайдзенага камуністамі.

Наша газета паведамляла ўжо аб тым, што 26 верасня адбыўся IV з'езд Партыі БНФ. А сёння на рэдакцыйным стале "Беларускага Усходу" — цэлы стос дакументаў, якія яскрава сведчаць аб расколе і пацвярджаюць яго грунтоўна.

Друкуем вытрымкі толькі з часткі гэтых дакументаў.

5 кастрычніка 1999 г.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

(аб узурпацыі кіруючых функцый у БНФ "Адраджэнне")

3 кастрычніка гэтага года некаторымі намеснікамі старшыні БНФ насуперак дзеянню 6-га з'езду БНФ былі скліканы Сойм БНФ, на якім было прынята рашэнне аб дадатковым вылучэнні дэлегатаў на 2-е паседжанне 6-га з'езду ад тэрытарыяльных арганізацый БНФ, а таксама паўторнае вылучэнне. Я, як старшыня БНФ, не быў папярэджаны аб гэтых дзеяннях. Мне паведамілі ўжо пра вынікі мерапрыемства.

У сувязі з гэтым заяўляю:

1. 6-ты з'езд БНФ не зачынены. Робячы перапынак, з'езд павінен быў прыняць рашэнне аб дзейнасці Сойму БНФ паміж паседжаннямі з'езду. Такой пастановы прынята не было. Таму цяпер, у перапынках паміж паседжаннямі, дзейнічаюць толькі органы з'езду, зноў выбраны старшыня БНФ і Управа БНФ. Ніякія рашэнні Сойму БНФ, што адбыўся 3-га кастрычніка, ня могуць прымацца пад увагу і не павінны выконвацца сябрамі БНФ...

2. Ніхто не выбірае пасярэдзіне з'езду дэлегатаў на дзеючы з'езд, ня можа Сойм змяніць склад з'езду, нават калі б меў у гэты час права дзейнасці.

3. У сувязі з імкненнем узурпаваць уладу ў Фронце з боку былога выконваючага абавязкі старшыні БНФ Лявона Баршчэўскага нагадваю, што спадар Л.Баршчэўскі пазбавлены мною паўнамоцтваў выконваючага абавязкі старшыні БНФ з 14-га верасня гэтага года ў поўнай адпаведнасці з рашэннем 5-га з'езду БНФ...

3 14-га верасня функцыі в.а. старшыні БНФ выконвае спадар Юры Беленькі. Ніякія дакументы фронту, падпісаныя спадаром Л.Баршчэўскім, як выконваючым абавязкі старшыні БНФ пасля 14 верасня, ня маюць сілы і не павінны прымацца пад увагу сябрамі БНФ, установамі і арганізацыямі.

Заклікаю фронтаўцаў і дэлегатаў 6-га з'езду прытрымлівацца прынятага парадку працы з'езду.

Зянон ПАЗЫНЯК,
Старшыня БНФ "Адраджэнне"

3 ПРАТАКОЛУ 3-га

З'ЕЗДУ ПАРТЫІ БНФ

2.4. Па прапанове старшыні Партыі БНФ Зянона Пазыняка даручыць часова выконваць абавязкі старшыні Партыі БНФ у яго адсутнасцы ў Беларусі намесніку старшыні Партыі БНФ Лявону Баршчэўскаму.

У выпадку немагчымасці для Л.Баршчэўскага выконваць гэтыя абавязкі, старшыня партыі БНФ мае права прыняць іншае рашэнне з наступным пацвярджэннем гэтага рашэння на Сойме Партыі БНФ.

Вынікі галасавання: "За" — 144

"Супраць" — няма

"Устрымаліся" — няма

Старшыня Л.БАРШЧЭЎСКІ
Сакратар С.БЕЛЬСКАЯ

3 ПРАТАКОЛУ 5-га

З'ЕЗДУ БНФ "АДРАДЖЭННЕ"

Пастанавілі:

3.1. Зацвердзіць вынікі патаемнага галасавання па выбарах старшыні, намеснікаў старшыні, Сойму і рэвізійнай камісіі БНФ "Адраджэнне".

Вынікі галасавання: "За" — 281

"Супраць" — няма

"Устрымаліся" — няма.

3.2. Па прапанове старшыні БНФ "Адраджэнне" Зянона Пазыняка даручыць часова выконваць абавязкі старшыні БНФ

"Адраджэнне" ў яго адсутнасцы ў Беларусі намесніку старшыні БНФ "Адраджэнне" Лявону Баршчэўскаму.

У выпадку немагчымасці для Л.Баршчэўскага выконваць гэтыя абавязкі, старшыня БНФ "Адраджэнне" мае права прыняць іншае рашэнне з наступным пацвярджэннем гэтага рашэння на Сойме БНФ "Адраджэнне".

Старшыня Л.БАРШЧЭЎСКІ
Сакратар С.БЕЛЬСКАЯ

Старшыня Партыі БНФ

6-га кастрычніка 1999 г.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

(аб неправамоцных дзеяннях у Партыі БНФ)

26 верасня гэтага году ў адпаведнасці з рашэннем Сойму Партыі БНФ ад 19 чэрвеня адбыўся 4-ты з'езд Партыі БНФ.

Чацверты з'езд Партыі БНФ сабраўся згодна квоты дэлегатаў, выбраных у ліпені гэтага году, і прайшоў пры неабходным кворуме.

ме. З'езд прыняў агульную і бліжэйшую Праграму Партыі і зрабіў папраўкі ў Статут, у прыватнасці ўдакладніў поўную назву партыі як: "Кансерватыўна-Хрысціянская Партыя-Беларускі Народны Фронт", кароткая і штодзённая рабочая назва застаецца ранейшай: "Партыя БНФ". Новая абрэвіатура не ўводзіцца.

З'езд падкрэсліў, што ўмяоўваецца палітычная арганізацыя Партыі, што яна з'яўляецца ня толькі часткай, але і палітычнай асновай БНФ, аб чым адзначана ў Статуте...

Пасляховы з'езд Партыі БНФ быў, аднак, негатыўна ўспрыняты маімі былымі намеснікамі і некаторымі абласнымі кіраўнікамі ў Партыі, якія прайгнаравалі 4-ты з'езд Партыі БНФ. 3-га кастрычніка яны сабралі частку сяброў былога Сойму Партыі і аб'явілі, што 4 з'езд Партыі БНФ ня быў з'ездам Партыі БНФ, а з'ездам іншай Партыі. У сувязі з гэтым прызначылі новы з'езд Партыі БНФ з новым і паўторным вылучэннем дэлегатаў. Пры гэтым паставілі выдзеліць так званыя дадатковыя квоты дэлегатаў (дарэчы не членаў партыі) ад дэпута-

таў Вярхоўнага Савета, ад сяброў Цянецваго Кабінета Фронту і дзесяці дэлегатаў на разгляд аргамітэту. Пры гэтым яны стварылі сваю Управу Партыі...

У сувязі з гэтым заяўляю:

1. Сойм Партыі БНФ згодна Статута склікае старшыню Партыі. Ні я, ні па маім даручэнні в.а. старшыні сп. Ю.Беленькі, не склікалі Сойму і не былі прайнфармаваны пра намеры гэтых сяброў Партыі...

2. Заклікаю сяброў Партыі, што па розных прычынах не змоглі прыняць удзел у 4-м з'ездзе Партыі БНФ, не падтрымліваць контр-з'езд Партыі, а ўключыцца ў фронтаўскае партыйнае будаўніцтва...

Нельга драбніць Партыю БНФ па амбіцыях, нельга планавачы скандалы і судовыя разбіральніцтвы, нельга ганьбіць саміх сябе.

Упэўнены, што не ад ініцыятыў апазіцыйных дзеянняў, а ад сяброў Партыі залежыць паспяховаць і нармальны ўзровень у палітычнай арганізацыі фронту.

Зянон ПАЗЫНЯК,
Старшыня Партыі БНФ і
БНФ "Адраджэнне".

Кіраўнікам абласных, рэгіянальных, раённых Радаў БНФ "Адраджэнне" і Партыі БНФ, дэлегатам VI з'езду БНФ "Адраджэнне" і IV з'езду Партыі БНФ ПАВАЖАНЫЯ КАЛЕГІ!

Інфармуем Вас, што 26 верасня 1999 г. частка кіраўніцтва Партыі БНФ паспрабавала правесці наступны "з'езд" Партыі БНФ. У выніку створана Кансерватыўна-Хрысціянская Партыя Беларускага Народнага Фронту з адрознення ад Партыі БНФ Статутам, праграмай, назвай і сымбोलікай. Даводзім да Вашага ведама, што IV з'езд Партыі БНФ адбудзецца 30-31 кастрычніка ў горадзе Менску пасля выбараў кіраўніцтва БНФ "Адраджэнне". Інфармуем Вас, што Партыя БНФ захавала ўсе свае статутныя органы — Сойм Партыі БНФ і рэвізійную камісію Партыі БНФ, абраныя III з'ездам Партыі БНФ.

Нагадваем Вам, што праграма партыі БНФ — праграма БНФ "Адраджэнне", а сама партыя ўзнікла

ў сувязі з забаронай грамадскім рухам удзельнічаць у выбарах.

У сувязі з нестатутнай дзейнасцю часткі кіраўніцтва Партыі БНФ прапануем сябрам Партыі БНФ пацвердзіць да 15 кастрычніка сваё сяброўства ў Партыі БНФ без змены праграмы, статута, сымболікі і назвы.

Завяы перадаюцца ва ўправу Сойму Партыі БНФ...

Не дапусцім расколу ў Фронце! Жыве Беларусь!

В.а. Старшыні БНФ "Адраджэнне" і партыі БНФ Лявон БАРШЧЭЎСКІ.

В.а. сакратара ўправы БНФ "Адраджэнне" і ўправы Сойму партыі БНФ Вячаслаў СІУЧЫК.
Менск, 28.09.99 г.

ПАВАЖАНЫЯ СЯБРЫ!

У сувязі з тым, што частка сяброў БНФ вырашыла стварыць сваю Кансерватыўна-Хрысціянскую Партыю, усім астатнім сябрам Партыі БНФ неабходна пацвердзіць сяброўства ў сваёй Партыі да 15 кастрычніка. У іншым выпадку Партыя БНФ ня зможа прадаўжаць сваю дзейнасць.

Для тых нашых сяброў, хто не пісаў раней заяву ў партыю БНФ, таксама дастаткова гэтай заявы. Але яна можа быць дапоўненай асобай заявай у партыю БНФ (дата — не раней 1994 г.). Звяртаю Вашу ўвагу, што сваё імкненне заставацца ў адзінай скансалі-

даванай арганізацыі — БНФ "Адраджэнне-Партыя БНФ" — пацвердзілі такія вядомыя ўсяму свету беларусы, як Р.Барадулін, В.Быкаў, А.Вольскі, В.Семуха, А.Грыцкевіч і шмат хто іншы. Такае жаданне й асноўнай часткі сяброў Фронту. Няма сумневу, што фронт зноў стане адзінай і згуртаванай сілай. У адзінстве наша перамога!

Старшыня Магілёўскай абласной арганізацыі БНФ "Адраджэнне" А.ФЕДАРАЎ.
06.10.1999 г.

Анатоль ФЕДАРАЎ

ІНТЭРВ'Ю З САМІМ САБОЙ

ў Фронце ёсць вынік унутранага развіцця арганізацыі, праблемаў яе кіраўніцтва і складанага палітычнага становішча ў краіне.

Ці можна прадухіліць раскол Фронту?

Можна, калі з боку ўдзельнікаў канфлікту будуць праяўляцца добрая воля і павага адзін да аднаго. Нельга ігнараваць таго факту, што большасць сяброў Фронту не жадае й ня лічыць магчымым падзел арганізацыі... У любым выпадку для таго, каб прадухіліць пагрозу "расколу", патрэбны дзялог паміж асноўнымі ўдзельнікамі канфлікту.

Што будзе, калі падзел усё ж

адбудзецца?

Найбольш верагодна, што ў такой сітуацыі ў арганізацыі працяглы час будуць адбывацца вельмі вострыя канфлікты, як у цэнтры, так і ў рэгіянальных структурах, уключаючы шэрмаванне асобных сяброў, даносы ў адпаведныя органы, судовыя разбіральніцтвы ды інш. Усё гэта можа надаўга выключыць фронт з рэальнага ўдзелу ў палітычным працэсе.

Паважаны Зянон Станіслававіч!

У апошняй нашай размове я звярнуў Вашу ўвагу на некаторыя моманты, і ў прыватнасці, на недапушчальнасць аднабаковых дзеянняў у вырашэнні канфлікту і на тое, што пэўныя спадары даўдаюць усё да абсурду. Менавіта гэта зараз і адбываецца.

З'езд, які рыхтуецца тут з Вашай ініцыятывы, ужо пераўтвораны ў ганебны і небяспечны палітычны фарс... Хацу засяродзіць Вашу ўвагу, што, як кіраўнік Фронту, Вы нясеце за гэта асаблівую адказнасць і маральную, і палітычную.

Не выключана, аднак, што ўсё згаданае робіцца наўмысна. Але тады пастае яшчэ больш жорсткае пытанне: злачынства гэта або вар'яцтва? У любым выпадку, Зянон Станіслававіч, я раю Вам, пакуль ёсць магчымасць, спыніць гэты брудны спектакль, альбо надаць рыхтумуема мерапрыемству іншы ход і статус...

У сувязі з гэтым, Зянон Станіслававіч, ня буду рабіць адзнаку Вашым дзеянням, але заўважу, што я ўсё менш іх разумею. Гэта вельмі сумна. Заўважу таксама, што тое ж сёння могуць сказаць і многія іншыя сябры фронту. Падумаўце над гэтым. Маральны выбар існуе для ўсіх. І гэта справядліва.

3 павагай А.ФЕДАРАЎ.
25 верасня 1999 г.

ПАРАДАК У ДОМЕ ТРЭБА НАВОДЗІЦЬ САМІМ

Многія з тых, хто сімпатызуе Фронту і хацелі бы бачыць дэмакратычны рух адзіным, задаюць пытанні, хто вінаваты ў цяперашняй сітуацыі ў Беларусі.

На гэту тэму і ліст нашага чатача з Мінску, які не жадаў назваць сваё прозвішча і падпісаўся толькі імем "Шура". Аўтар ліста лічыць, што ў сённяшняй сітуацыі, што склалася ў Беларусі, вінаваты не толькі памылкі дэмакратычных сіл, але і нераўнавага Захаду. Ён дакарае заходнія дэмакратыі за тое, што тая, як ён піша, паслухмяна тупаюць на ланцужку расійскіх палітыкаў, а ў дачыненні да Беларусі не робяць кардынальных крокаў.

Але якія гэта могуць быць кардынальныя крокі, Шура? І ці маем мы маральнае права дакараць далёкіх і блізкіх суседзяў за тое, што ў нашым уласным доме ня усё ў парадку? Лічацца з тымі, хто моцны, хто сам здольны несці цяжар адказнасці за ўласныя рашэнні і цявароза аналізаваць уласныя памылкі. Такім і дапамога дасць больш карысці, чым тым, хто ўсё час спадзеецца, што парадак нам навядзе нехта іншы, хто прыдзе ці то з Усходу, ці то з Захаду.

Аддзел пісьмаў
рэдакцыі.

Філат Іванавіч Савельеў, інвалід вайны 3-й групы з г. Крычава. Ён добра ведае кошт жыцця, сённяшняю рэчаіснасць і няўмольнае правіла сучаснасці: калі я не для сябе, то хто ж для мяне? Вось і клапоціцца стары сам аб сабе, такім вась чынам нарыхтоўвае дровы на зіму. Для дастаўкі паліва "эфектыўна" выкарыстоўвае "уласны транспарт".

Фота В.БЫСАВА.

— Эх, кваску бы?

(— Ну так в чем загвоздка — сделайте сами!)

У каждой страны есть свои любимые напитки. В США — кока-кола, в Германии, Чехии — пиво. В России, Беларуси, на Украине — хлебный квас.

Сегодня все магазины завалены множеством импортных напитков, чаще всего импортных, дорогих, порой сомнительного качества.

Но ведь известно около 150 рецептов хлебных, фруктовых, ягодных квасов. Основным сырьем производства кваса всегда были высококачественные продукты — рожь, ячмень, пшено, гречиха, овес, ягоды, мед, сахар, одобренные различными пряностями, травами, кореньями.

Хлебный квас считается чрезвычайно полезным напитком. Он обладает приятным кисло-сладким вкусом и ароматом свежеспевавшего ржаного хлеба, хорошо утоляет жажду, восстанавливает силы и повышает работоспособность при больших физических нагрузках, вызывает аппетит, повышает жизненный тонус человека.

Благоприятное влияние кваса обусловлено наличием в нем экстрактивных (растворимых) веществ, в том числе таких, как молочная кислота, углекислота, ароматические и красящие вещества, витамины группы В и Д, белки и другие продукты молочнокислого брожения, которые образуются в квасе в процессе жизнедеятельности микрофлоры и дрожжей. Энергетическая ценность одного литра хлебного кваса равна 240-300 больших калорий.

Приготовить квас из солода, ржаной, пшеничной или гречневой муки в домашних условиях, конечно, сложно. Однако известны упрощенные, доступные каждому способы. Закваской при этом служит опара: в 200 г теплой воды разводят 30-50 г сухих дрожжей и 400 г пшеничной муки. После брожения опару добавляют в жидкую основу кваса (настой сухарей,

к примеру, отвары сухих яблок, фруктовых соков).

Вот несколько рецептов приготовления кваса в домашних условиях.

Квас сухарный. Черствый ржаной хлеб поджаривают в жаровом шкафу до тех пор, пока он зарумянится, затем дробят (но не толкут) на мелкие куски и засыпают в кипяченую, слегка охлажденную воду. На 1 кг сухарей берут 15-17 л воды. Замоченные сухари оставляют на час-два в теплом месте, периодически помешивая. Полученное сусло процеживают, оставшиеся сухари вновь заливают водой (10-12 л) и вновь настаивают. Оба настоя соединяют, добавляют сахар, дрожжи, разведенные в небольшом количестве сусла. Можно добавить мяту для аромата. Квас ставят для брожения в теплое место (25-30°) на 8-12 часов и охлаждают до 10-12°С. Далее переливают в другую посуду, процеживают через марлю.

Расход продуктов: сухари — 1 кг, сахар — 1 кг, дрожжи — 40 г, настой мяты — 4 г.

Квас фруктово-ягодный. В воду кладут сахар и доводят до кипения, вливают сок, охлаждают до комнатной температуры, затем вводят дрожжи и ставят на брожение.

На 5 л напитка: фруктовый или ягодный сок — 2 л, сахар — 300 г, дрожжи — 50 г.

Квас "Петровский". Мед кладут в русский квас и перемешивают, добавляют очищенный хрен, промытый и нашинкованный, охлаждают, затем процеживают.

На 5 л напитка: русский квас — 5 л, мед — 200 г, хрен (корень) — 100 г. Вот и решайте, или покупать застоявшийся заграничный напиток с красивой этикеткой, хрен знает какого качества, или приготовить самим любимым всеми славянами напиток — хлебный квас, добротный и здоровый.

• КУТОК ГАСПАДЫНІ

ОЛАДЫ ИЗ ТЫКВЫ И КАРТОФЕЛЯ

Полкило тыквы, 5 картофеля, 2 ложки муки, 2 яйца, ложка жира.

Натереть очищенную тыкву и сырой картофель, добавить муку, желтки, соль, все перемешать, а затем ввести взбитые белки, из приготовленной массы жарить небольшие оладьи. К ним подают брусничное, яблочное повидло или сметану.

КОТЛЕТЫ КАПУСТНЫЕ

1 кочан капусты, ложка манной крупы, 2 яйца, сухари, ложка масла или сала, 2 луковицы, соль, 2 стакана сметаны.

Очищенный кочан капусты разрезать на 6 частей и отварить в подсоленной воде. Пропустить через мясорубку вместе с поджаренным на масле луком. Всыпать манную крупу, 5 минут подогреть, немного охладить, добавить яйцо, масло, соль. Если масса густая, разбавить ее сметаной, размешать и сделать котлеты. Смочить их взбитым яйцом, обвалять в сухарях и поджарить на хорошо разогретом жире. Вместо манной крупы и яйца в размолотую капустную массу можно добавить ломтик вымоченной и отжатой булки и 2 ложки картофельной муки.

При подаче на стол котлеты полить маслом и отдельно подать сметану.

СУП МОЛОЧНЫЙ ИЗ ТЫКВЫ С КЛЕЦКАМИ

Три стакана нарезанной тыквы, 1,5 л молока, ложка масла, 1,5 стакана муки, 1 яйцо, соль и сахар по вкусу.

Тыкву очистить, удалить семена, нарезать кусочками, положить в кастрюлю, залить кипятком и варить. Сваренную тыкву протереть сквозь сито, влить молоко, положить соль, сахар, масло и подогреть.

Из муки, яйца и воды замесить тесто, приготовить небольшие клецки или натереть на крупной терке. Клецки сварить в подсоленной воде и положить в суп. В суп из тыквы вместо клецок можно положить картофель.

ПЕЧЕНЬЕ

200 г масла, 400 г картофельного крахмала, 2 яйца, 200 г сахарной пудры.

Для смазки и посыпки: 1 желток, 50 г орехов, 50 г крупного сахарного песка.

Замесить тесто из всех указанных продуктов. Вынести тест

то в холодное место, чтобы оно застыло. Затем раскатать его в пласт толщиной в 2-3 мм, вырезать формочкой печенье, смазать яичным желтком, посыпать порубленными орехами с сахаром. Выпекать в легком жару, пока оно не зарумянится.

• ВАША ЗДAROУЕ

ЧЫМ КАРЫСНЫ КАШТАН КОНСКИ

У пладах, лісцях, карэннях і кветках каштана конскага ўтрымліваюцца вітаміны В, К, С, Е, мінеральныя солі, бялі крухмал, арганічныя кіслоты і іншыя бялагічна актыўныя рэчывы.

Адвары і настойкі з пладоў, кары і кветак дрэва ужываюць унутр і навужна пры падагры, радыкуліце, рэўматызме, артрыце, ішыясе, язвах голені... Для гэтага бяруць ст. ложку сыравіны, замочваюць у 200 мл вару, вытрымліваюць на слабым агні 15-20 хвілін і прымаюць па 20 кропель пасля яды. Для настойкі бяруць 2 ст. лыжкі сыравіны на паўлітра гарэлка, ці лепей 70-градуснага спірту.

Адвар кветак каштана прымаюць пры спазмах сасудаў, атэрасклерозе, белакрові, туберкулезе лёгкіх, захворваннях сэрца.

МЁД — АТРУТА?

Лекавыя ўласцівасці мёду вядомыя з сівой даўніны. Аднак і сёння не ўсе ведаюць, што мёдам можна атруціцца, калі яго доўга захоўваць пры тэмпературы вышэй 20 градусаў. Словам, захоўваць мёд трэба ў халадзільніку ці ў склепе і толькі ў шклянём посудзе.

ЧАБОР ВЫЛЕЧВАЕ АЛКАГОЛІКА

Збіраць чабор лепш да пачатку масавага цвіцення. Для мужчын лепш выкарыстоўваць ружовыя кветкі чабору, сабраныя ў жніўні ці ў верасні.

Тым, хто злоўжывае спіртным і хоча пазбавіцца ад алкагольнай залежнасці, трэба ўжываць такую сумесь: 4 часткі чабору, 1 частку горкага палыну змяшаць. Ставовую ложку гэтай сумесі 5 хвілін варыць у шклянцы вады, што кіпіць. Піць па ст. лыжцы 3 разы на дзень напярэцягу 2-3-х месяцаў. У многіх ужо пасля двухтыднёвага ужывання адвару няма ахвоты да спіртнага, а хутка і пачынае адварочваць ад алкаголю. Можна і другі рэцэпт. Двойчы ў дзень піць па 25 г 7% спіртавога раствора чабору напярэцягу 3-4 тыдняў. І адверне ад алкаголю.

• ХОЧЕШЬ — ВЕРЬ

НЕ ХОЧЕШЬ — ПРОВЕРЬ...

— Правая ладонь чешется — к прибилям, левая — к убытку.

— Вечером не выносят из дому сор, чтобы не было ссоры.

— Отдавать деньги вечером нехорошо, не будут деньги водиться.

— На пороге не задерживаются, чтобы не поссориться.

— Губы зудят — к поцелуям.

— Щеки чешутся или "горят" — к слезам.

— Не ешь с ножа — будешь сердитым.

— Ключи нельзя класть на стол, это — к ссоре.

— Если возле окна сидит собола, скоро будут гости, а если в доме есть больной, он скоро выздоровеет.

— Правая бровь чешется — к свиданию с другом, левая — к лицемером.

• ГЭТА ЦІКАВА

СЕМ ЦУДАЎ СВЕТУ

Часта даводзіцца сустракацца з выказваннем "Сем цудаў свету"... Дык што ж уваходзіць у гэтае паняцце? Хтосьці ведае, а хтосьці і не...

Для тых, хто не ведае, мы іх зараз Вам і пералічым, а вы запамінайце.

1. Егіпецкая піраміда ў Гізе (каля 2700-1780 г.г. да н.э.)

2. Вісячыя сады Семіраміды ў Вавілоне (605-562 г.г. да н.э.)

3. Храм Арэміды ў Эфесе (IV ст. да н.э.)

4. Гіганцкая статуя Зеўса ў Алімпіі (каля 430 г. да н.э.)

5. Галікарнаскі маўзалеі у Малой Азіі (сярэдзіна IV ст. да н.э.)

6. Калос Радоскі (бронзавая фігура Сонца Геліуса вышыняй 37 метраў, каля 285 г. да н.э.)

7. Фароскі маяк у Александрыіскім порце (заканчаны каля 279 г. да н.э., верагодная вышыня — 143 метры).

ГУМАРЫНКА

(пераклад з Украінскага)

Афіцьянт: Сэр, вось Ваш віскі, прама з Шатландыі.

Наведвальнік: Ага, дык вось дзе Вы былі столькі часу!

ВЫХАДНЫЯ ДАНЫЯ

"Беларускі Усход", Грамадска-палітычная і літаратурна-мастацкая газета. На беларускай і рускай мовах.

Заснавальнік — працоўны калектыў рэдакцыі.

Адрас: 213670, Марііўская вобл., Хоцімскі р-н, в.Маркаўка. Тэлефоны: галоўнага рэдактара — 22-9-89, намесніка гал. рэд. — 22-00-9.

Рэгістрацыйны N141.

Падпісны індэкс — 64098.

Пункт гледжання аўтараў надрукаваных матэрыялаў можа не супадаць з пазіцыяй рэдакцыі.

Адказнасць за даставернасць фактаў, падзей, прозвішчаў і іншай інфармацыі нясуць аўтары апублікаваных матэрыялаў.

Газета падпісана да друку ў 16 гадзін 21 кастрычніка 1999 г. Надрукавана ў Марііўскай абласной друкарні, вул. Першамайская, 70.

Тыраж 2912 экз. Аб'ём 1 друк. аркуш. Заказ № 14.

Галоўны рэдактар В.А.ДАЎГАЛЕЎ.

Конкурс прыгажунь на прыз газеты "Беларускі Усход"

Прыгажуня з Крычава, Маша. Яна любіць Беларусь.

Фота В.БЫСАВА.